

TRẢ BÀI KIỂM TRA VĂN HỌC

I – BÀI TẬP

1. Phân tích các yêu cầu về nội dung và đặc điểm hình thức của bài *Kiểm tra văn học* đã nêu trong sách giáo khoa *Ngữ văn 12 Nâng cao*, tập hai.

2. Chỉ ra các lỗi và nêu hướng sửa chữa cho các câu văn sau đây của một số bạn học sinh⁽¹⁾ :

a) "*Tiếng hát con tàu* của Chế Lan Viên, đã ca ngợi đường tàu lên Tây Bắc là đường tàu nối liền, thống nhất Bắc – Nam !".

b) "Ông lái đò trong bút kí *Người lái đò Sông Đà* của Nguyễn Tuân là "người lái đò già nua, ốm yếu ấy vốn là một người nông dân nghèo khổ, ngày ngày phải kiếm thêm".

c) "Nguyễn Tuân là một nhà thơ hiện thực lãng mạn của Việt Nam".

d) "Côn nhỏ gió đìu hiu trong bài *Tràng giang* của Huy Cận là côn nhỏ nổi lên giữa biển cả mênh mông ; là nơi tác giả chia tay với người yêu ; người yêu đi rồi, tác giả còn lại một mình, nên cảm thấy buồn bã... ".

3. Đoạn văn sau đã bị mất một số chữ (ở chỗ dấu...) anh (chị) hãy chép vào vở và tìm chữ thích hợp trong các từ ngữ cho bên dưới để điền vào chỗ trống cho thích hợp.

"*Rừng xà nu* là truyện của một đời, và được kể trong một đêm. Đó là cái đêm... như cả một đời. Nhưng nó cũng..., cũng chỉ là một đêm trong sự sống vất vả,... và hạnh phúc... ở đây, bởi "nhìn ra xa, đến... cũng không thấy gì khác ngoài những rừng xà nu... đến chân trời...".

Các từ ngữ để lựa chọn : *hút tâm mắt, dài, ngắn, sự sống, đau khổ, nối tiếp, trường tồn, đời, lê thê, sung sướng.*

---

(1) Các ví dụ này đều trích từ các bài làm của học sinh trong kì thi đại học năm 2003 - 2004, theo báo *Người lao động*, ngày 28 - 8 - 2003.

II – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Bài kiểm tra này vào khoảng giữa Học kì II, vì thế có thể kiểm tra cả những kiến thức Đọc văn ở Học kì I, nhưng chủ yếu vẫn là những văn bản, tác phẩm đã học đầu Học kì II. Cũng như bài kiểm tra ở sách giáo khoa *Ngữ văn Nâng cao* (lớp 10, lớp 11, lớp 12) có nêu đề văn tham khảo. Đề văn này bao gồm hai phần. Phần I, thường kiểm tra các tri thức đọc - hiểu về thể loại, về văn học sử hoặc thuật ngữ lí luận văn học bằng một hệ thống câu hỏi trắc nghiệm (12 câu, 3/10 điểm). Các tri thức này gắn với các bài học của từng tác phẩm cụ thể trong sách giáo khoa *Ngữ văn 12 Nâng cao*. Phần II, yêu cầu viết một bài hoặc một đoạn văn ngắn phân tích một vấn đề nào đó từ các tác phẩm nổi tiếng như *Vợ nhặt* (Kim Lân), *Vợ chồng A Phủ* (Tô Hoài), *Rừng xà nu* (Nguyễn Trung Thành), *Những đứa con trong gia đình* (Nguyễn Thi), *Một người Hà Nội* (Nguyễn Khải) và *Chiếc thuyền ngoài xa* (Nguyễn Minh Châu). Đây là các tác phẩm đã được học trên lớp, nhưng đề ra chỉ yêu cầu nghị luận về một vấn đề.

Câu tự luận của bài kiểm tra này yêu cầu phân tích ý nghĩa vừa cụ thể vừa khái quát của hệ thống nhân vật và hình ảnh rừng xà nu trong tác phẩm *Rừng xà nu* của Nguyễn Trung Thành.

2. Các đoạn văn nêu trong bài tập này có nhiều sai sót, cả về nội dung và cả về hình thức (từ ngữ, ngữ pháp,...). Học sinh đọc kĩ, chỉ ra những sai sót và nêu cách sửa chữa.

3. Học sinh cần chú ý : số từ ngữ cho để lựa chọn nhiều hơn số chỗ trống trong đoạn văn, vì thế cần suy nghĩ để lựa chọn cho đúng. Học sinh có thể tham khảo nguyên văn đoạn trích này của nhà văn Nguyễn Ngọc trong cuốn *Các nhà văn nói về tác phẩm* (NXB Văn học, Hà Nội, 1994).